

Jaarverslag 2023

Stichting Vluchtelingenwerkgroep Utrechtse Heuvelrug

*Veiligheid bereikt men niet door muren te bouwen,
maar door deuren te openen.*

Urhu Kekkonen – Fins staatsman, 1900-1986

Inhoudsopgave

Voorwoord	pagina 3
Opdracht en doelstelling	pagina 4
Nationale en internationale context	pagina 4
Taakstelling en behaalde resultaten	pagina 5
De begeleiding en ondersteuning	pagina 6
Medewerkers, bestuur en activiteiten in 2023	pagina 7
Regionale contacten	pagina 9
Financiën	pagina 10
Bijlage I: Samenstelling bestuur VWUH	pagina 11

Stichting Vluchtelingenwerkgroep Utrechtse Heuvelrug

Kerkplein 18
3941 HV Doorn
0343 41 30 04

info@vwuh.nl
bestuur@vwuh.nl

<https://www.vluchtelingenwerkgroeputrheuvelrug.nl>

ANBI-Status: Sedert 1-1-2011
Fiscaal nummer: 817793070

Voorwoord

Voor ongeveer negentig mensen was 2023 het jaar waarin zij kennismaakten met ons team van vrijwillige medewerkers die hen begeleidden in het vorm geven aan een eigen plek in de gemeente Utrechtse Heuvelrug. Velen van hen komen uit omgevingen waar hen een eigen plek niet werd gegund. Hier kunnen zij gaan bouwen aan een nieuwe toekomst vanuit een eigen woonomgeving.

Voor onze stichting, als uitvoerder van een gemeentelijke taak, nam in 2023 het aantal te huisvesten mensen met een verblijfsstatus aanzienlijk toe.

Dankzij de geweldige inzet van ons team van betrokken maatschappelijk begeleiders en woningbegeleiders onder leiding van onze coördinator en met ondersteuning van onze secretariael medewerker, waren wij in staat om de woon- en maatschappelijke begeleiding op een goede manier uit te blijven voeren. Ons team geeft met elkaar vorm aan de begeleiding van een grote groep mensen met een verblijfsstatus die een woning toegewezen krijgen. En omdat ieder mens uniek is, zijn er in de begeleiding van deze mensen steeds weer onverwachte situaties die om improvisatie en goede onderlinge afstemming vragen.

In 2023 kwamen 29 woningen ter beschikking. Onze woningbegeleiders ondersteunen de statushouders bij de praktische zaken die nodig zijn bij het betrekken van een woning. Zij zijn aanwezig bij de sleuteloverdracht en geven technische hulp.

Voor 2024 is de taakstelling naar verwachting hoger dan in 2023, voor het eerste halfjaar is dat 43 personen naast de achterstand van 2023, die ingelopen moet worden.

Dat betekent dat het beroep op onze vrijwillige medewerkers onverminderd hoog blijft.

Nieuwe vrijwilligers die aan dit mooie en betekenisvolle werk hun bijdrage willen leveren zijn van harte welkom. Wij blijven op zoek naar versterking van ons team.

In de samenstelling van ons bestuur traden enkele wijzigingen op.

Een welgemeend 'Dankjewel!' voor Teus Stahlie van wie wij op 1 december 2023 afscheid namen. Gedurende vijf jaar heeft Teus met enthousiasme en grote betrokkenheid leidinggegeven aan het bestuur en de organisatie. Aandacht voor mensen komt bij hem op de eerste plaats.

Eefje van der Zalm heeft moeten besluiten haar taken als bestuurslid per 31 december 2023 neer te leggen. In de relatief korte tijd dat zij actief was als bestuurslid heeft zij onze 'AVG compliancy' op een hoger plan gebracht. Onze dank daarvoor!

Dank aan alle teamleden voor hun inzet en welgemeende aandacht voor de mensen, die in ons land een nieuw bestaan opbouwen!

Namens het bestuur van VWUH,

Gerard Frank Sollman, *voorzitter*

Opdracht en doelstelling VWUH

Stichting Vluchtelingenwerkgroep Utrechtse Heuvelrug (VWUH) heeft tot taak de vluchtelingen, die een verblijfstatus hebben gekregen, te begeleiden bij de eerste stappen om een nieuw leven op te bouwen binnen onze samenleving.

Ons werk begint op het moment dat de statushouders het huurcontract voor een woning binnen de gemeente Utrechtse Heuvelrug hebben ondertekend. Wij zijn vanaf dat moment verantwoordelijk voor de maatschappelijke begeleiding, een gesubsidieerde taak die door de gemeente aan ons is gedelegeerd.

Samen met en onder leiding van de coördinator van VWUH zorgt een groep vrijwillige medewerkers voor de maatschappelijke begeleiding en juridische ondersteuning van de nieuwe medeburgers. Daarbij hoort ook, dat erop wordt toegezien dat de nieuwkomers aan de inburgeringsverplichting voldoen. Tevens zijn er enkele woningbegeleiders, die ondersteuning geven bij de praktische zaken om een woning ingericht te krijgen en die burens informeren over de komst van de statushouder al dan niet met zijn/ haar gezin. De begeleiding is erop gericht dat de nieuwkomer na ongeveer twee jaar min of meer zelfredzaam is.

Doelstelling van de Stichting

- a. De Stichting heeft ten doel het zich op basis van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens in te zetten voor de maatschappelijke begeleiding en belangenbehartiging van vluchtelingen aan wie een verblijfsvergunning is toegekend en aan wie woonruimte is toegewezen in de gemeente Utrechtse Heuvelrug.
- b. De Stichting bereikt dit door:
  - Het verlenen van persoonlijke, juridische en maatschappelijke begeleiding en ondersteuning
  - Het bevorderen van draagvlak hiervoor in de samenleving
  - Het verrichten van alle handelingen die hiermee in de breedste zin van het woord verband houden of daartoe bevorderlijk zijn.

Nationale en internationale context

Aantallen vluchtelingen wereldwijd

Volgens de UNHCR, de vluchtelingenorganisatie van de VN, nam in 2023 het aantal mensen dat wereldwijd op de vlucht is voor oorlog en geweld of vervolging toe tot 114 miljoen mensen. Het aantal vluchtelingen wereldwijd is al jaren stijgende. Deze toename wordt met name veroorzaakt door het ontstaan of intensivering van de oorlog in Oekraïne, de conflicten in Soedan, de Democratische Republiek Congo, Eritrea, Somalië en Myanmar, de oorlog in Gaza, de situatie in Afghanistan, en vluchtelingen als gevolg van droogte, onderstromingen en ander natuurgeweld¹.

Ongeveer de helft van alle vluchtelingen blijft in eigen land (binnenland ontheemden). Van de overige vluchtelingen wordt 70% opgevangen in buurlanden die het zelf al zwaar hebben.

---

¹ <https://www.unhcr.org/nl/wie-we-zijn/cijfers/>

Een voorbeeld is Libanon dat op een bevolking van zo'n 5,5 miljoen mensen 1,5 miljoen gevluchte Syriërs en nog eens ruim 400.000 Palestijnse vluchtelingen (uit 1948) huisvest. Als gevolg van deze en andere problemen kampt Libanon met de ergste economische crisis in haar bestaan en heeft driekwart van de bevolking humanitaire hulp nodig.

Aantal asielzoekers in Europa

In 2022 vroegen 962.000 vluchtelingen asiel aan in landen van de Europese Unie. De meesten van hen komen uit Syrië (40%), Turkije, Jemen, Afghanistan en Eritrea. Duitsland staat met 25% bovenaan in de lijst met landen die asielzoekers opvangen, gevolgd door Frankrijk, Spanje, Oostenrijk en Italië².

Aantal asielzoekers in Nederland

Volgens de IND Asielrends³ was het aantal asielzoekers in Nederland in 2023 met 49.892 nagenoeg gelijk aan dat van 2022. Dit getal is inclusief 10.125 nareizende familieleden wat neerkomt op zo'n 20%.

Aantal asielzoekers in de gemeente Utrechtse Heuvelrug

De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft in het AZC mogelijkheden om 535 asielzoekers op te vangen. Dat is relatief veel in verhouding tot het aantal inwoners in de gemeente en in vergelijking met andere gemeenten in de provincie Utrecht. Op basis van de spreidingswet die onlangs in de Tweede en Eerste Kamer is aangenomen moet de gemeente UH minimaal 315 opvangplekken hebben voor asielzoekers⁴.

Daarnaast werden in 2023 in het Woonoord in Doorn ruim 100 Oekraïense vluchtelingen gehuisvest.

Taakstelling en behaalde resultaten

De taakstelling voor het huisvesten van statushouders voor de gemeente Utrechtse Heuvelrug werd in 2023 vastgesteld op 100 personen. In 2022 is een achterstand van 16 personen ontstaan. Deze achterstand is ontstaan door onvoldoende beschikbare woningen en beperkte doorstroom in de sociale huurwoningen. Hierdoor komt de totale taakstelling voor 2023 op 116 personen.

Van deze 116 personen is er voor 88 personen een woning binnen onze gemeente gevonden. Het jaar 2023 is dus afgesloten met een achterstand van 28 personen.

Binnen de gemeente zijn er in Driebergen 11 woningen beschikbaar gesteld aan statushouders, in Doorn 9, waarvan 5 personen een kamer in de voormalige personeelsflat van Bartimeus kregen, in Leersum 4 woningen en Amerongen 2 en in Maarn 3.

In totaal zijn in 2023 29 woningen beschikbaar gesteld aan statushouders.

In 2021 heeft de gemeente ervoor gekozen om 100 extra opvang plekken te creëren in het AZC te Leersum. In ruil daarvoor is afgesproken dat UH gedurende 3 jaar een vermindering op de taakstelling kreeg. Dat hield in dat per half jaar de taakstelling verlaagd werd met 10 personen. In 2024 zal die vermindering voor het laatst plaatsvinden.

---

² <https://www.consilium.europa.eu/nl/infographics/asylum-applications-eu/>

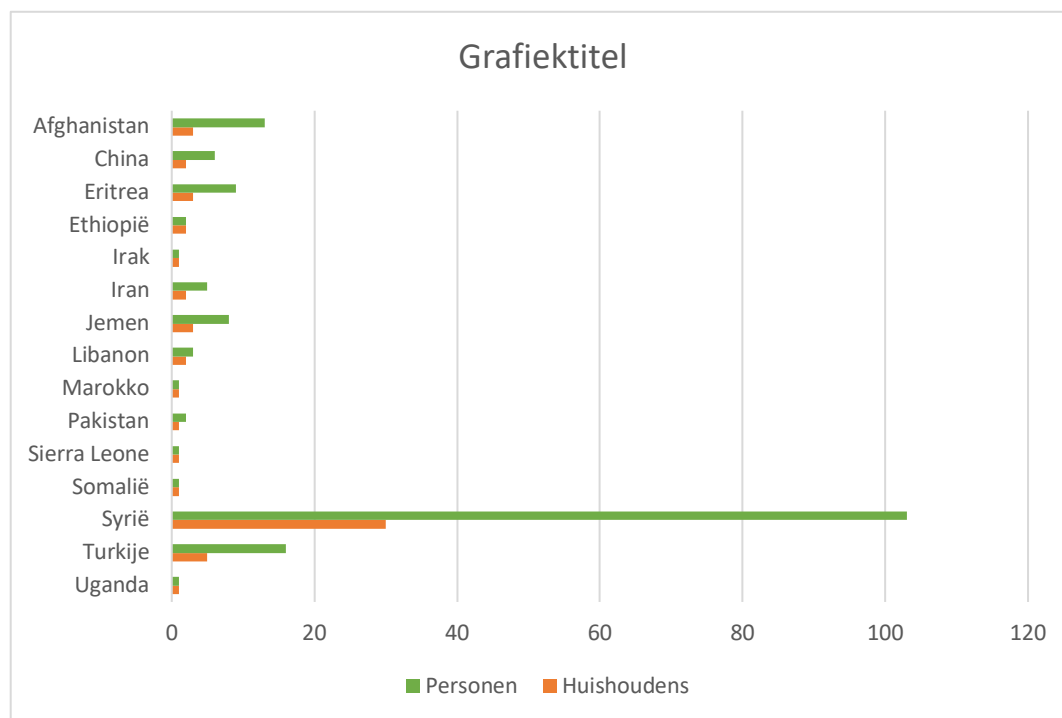
³ <https://ind.nl/nl/over-ons/cijfers-en-publicaties/asieltrends>

⁴ <https://www.ad.nl/utrechtse-heuvelrug/gemeente-utrechtse-heuvelrug-vangt-momenteel-meer-asielzoekers-op-dan-nodig-onder-de-spreidingswet~a25319ec/>

Overzicht herkomstlanden van het totale aantal cliënten in begeleiding bij VWUH

Onderstaande grafiek geeft de verdeling naar land van herkomst van de statushouders die VWUH in 2023 heeft begeleid.

Ook in 2023 is het grootste deel van de cliënten afkomstig uit Syrië.

De begeleiding en ondersteuning

Vanaf het moment dat wij weten welke personen gekoppeld zijn aan welke woning, gaan de medewerkers van VWUH aan de slag. Er wordt contact gelegd met AZC en COA, gemeente en woningcorporaties om af te stemmen wanneer de ondertekening van het huurcontract kan plaatsvinden. De woningbegeleider is, als eerste gezicht van VWUH, aanwezig bij dit moment. De woningbegeleider kan, indien daar behoefte aan is, advies geven over inkoop meubilair en ondersteunt bij eenvoudige klussen in huis.

Vanaf dat moment begeleidt een maatschappelijk begeleider de persoon of het gezin gedurende twee jaar. Tijdens het begeleidingstraject worden allerlei zaken geregeld zoals: scholen en opvang voor kinderen, hulp bij inkomens-, bank- en verzekeringszaken, adviseren en assisteren bij het ordenen en op tijd invullen van de nodige papieren, wegwijs maken in de gemeente. Daarnaast functioneert de maatschappelijke begeleider als vraagbaak voor de cliënt. Gedurende deze twee jaar bouwt de maatschappelijk begeleider een vertrouwensband op met het gezin. Zij zijn voor veel statushouders een van de eerste personen waar zij met hun vragen en verhalen terecht kunnen. Het aanvragen van o.a. een uitkering, toeslagen en (zorg)verzekeringen wordt meestal tijdens de eerste intake geregeld, waarna bijna wekelijks vervolgspraken plaatsvinden.

Brieven en contracten uitleggen is een onderdeel van de begeleiding, soms moet dit echter meerdere keren gedaan worden. Zeker omdat in de eerste periode na het betrekken van de woning er veel op mensen afkomt. Voor de statushouder is het vaak moeilijk om alle informatie gelijk te onthouden, vaak ook als gevolg van de traumatische vluchtervaringen. De maatschappelijk begeleiders doen dit met veel geduld, aandacht en respect voor de situatie van de mensen die zij begeleiden.

Daarbij is hun geduld en doorzettingsvermogen ook nodig om de nieuwe inwoner van de Utrechtse Heuvelrug aangemeld te krijgen bij een huisarts en bij een inburgeringscursus, waarvoor vaak een lange wachttijd geldt. Ook komt het helaas nog geregeld voor, dat er voor de kinderen van de statushouder geen plek is op een basisschool.

Medewerkers, bestuur en activiteiten in 2023

De organisatiestructuur van de Stichting Vluchtelingenwerkgroep Utrechtse Heuvelrug werd in 2023 gevormd door een onbezoldigd bestuur, een coördinator en een secretariael medewerker en een team van 11 vrijwillige medewerkers te weten 7 maatschappelijk begeleiders, 2 woningbegeleiders en 2 vrijwilligers voor website en ICT-ondersteuning. De coördinator in vaste dienst heeft een aanstelling van 0,67 fte, tevens is er een secretariael medewerker in dienst met een jaarcontract voor 0,25 fte.

De vrijwillige medewerkers zijn ingezet voor verschillende taken, gericht op de nieuwe huisvesting, de maatschappelijke begeleiding en de inburgering van de statushouders in onze gemeente. Het team van vrijwillige medewerkers is onmisbaar binnen onze organisatie: de vele werkzaamheden die zij voor en met de nieuwkomers uitvoeren, zijn van essentieel belang.

In 2023 waren 7 maatschappelijk begeleiders betrokken bij de begeleiding van de nieuwkomers in de gemeente Utrechtse Heuvelrug.

Het aantal te begeleiden personen bestond uit **78** personen die in 2023 gehuisvest zijn en **113** personen uit voorgaande jaren. In totaal zijn in 2023 door de maatschappelijk begeleiders en de coördinator **63** huishoudens met in totaal **191** personen begeleid.

De maatschappelijk begeleiders hebben gemiddeld **9** huishoudens en **27** personen begeleid in 2023 en besteden gemiddeld **8** uur per week aan deze begeleiding. Er wordt vanuit het kantoor van VWUH gewerkt.

De **coördinator** werft, selecteert en begeleidt de vrijwillige medewerkers en coördineert de werkzaamheden van de medewerkers. Tevens adviseert ze over bijscholingsmogelijkheden voor de teamleden en organiseert die eventueel ook zelf. Zij is ook degene die op ambtelijk niveau overleg voert met vertegenwoordigers van de gemeente, woningcorporaties e.d. Daarnaast heeft de coördinator een deel van de personele en financiële zaken in haar takenpakket.

De **secretarieel medewerker** draagt zorg voor allerhande zaken op administratief gebied en onderhoudt met name contacten met organisaties rondom huisvesting van nieuwe statushouders.

Coördinator en vrijwillige medewerkers hebben, naast individueel onderling overleg over casuïstiek, maandelijks een teambespreking. Met regelmaat zijn daarbij ook één of meerdere bestuursleden aanwezig.

Vanwege het toenemende aantal te huisvesten statushouders in de gemeente is in het 3de kwartaal gestart met de werving van een **assistent-coördinator** ter ondersteuning van de coördinator en de vrijwillige medewerkers. Dit heeft ertoe geleid dat wij een nieuwe collega konden aanstellen die per 1 januari 2024 is gestart (met een aanstelling van 0,44 fte).

Overleg met gemeente

Een vertegenwoordiging van het bestuur heeft samen met de coördinator in 2023 drie keer overleg gevoerd met de burgemeester, wethouder en betrokken ambtenaren over de voortgang van de werkzaamheden.

De coördinator heeft maandelijks overleg met de beleidsmedewerker Samenleving, regie & Faciliteren. In dit overleg worden lopende zaken besproken die extra aandacht behoeven en speciale casussen.

Daarnaast hebben de penningmeester en de coördinator twee keer per jaar overleg met deze beleidsmedewerker en de financiële beleidsmedewerker (juiste functie opzoeken). Gemiddeld eens per maand vindt er overleg plaats tussen de coördinator en de beleidsadviseur wonen.

Bevorderen van bekendheid met en draagvlak voor het werk van VWUH

Het bestuur onderhoudt ook contacten met kerken en politieke partijen in de gemeente Utrechtse Heuvelrug en met de lokale pers. Bekendheid met ons werk versterkt het draagvlak van oorspronkelijke bewoners ten opzichte van de in onze gemeente gevestigde nieuwkomers. VWUH is ook vertegenwoordigd in de redactie van de nieuwsbrief Vluchtheuvel, een gezamenlijk initiatief van Stichting Vluchtelingenkinderen en de VWUH. Om bekendheid te geven aan het werk van VWUH is in het voorjaar van 2023 een flyer gemaakt. VWUH heeft deelgenomen aan de gemeentelijke vrijwilligersmarkt op 22 april en aan de open avond in het Cultuurhuis voor nieuwe inwoners van de gemeente op 26 september. Wij hebben de vertegenwoordigers van de politieke partijen in de gemeente uitgenodigd voor een interactieve informatiebijeenkomst met het doel om de politieke partijen te laten kennismaken met de complexiteit van de maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen. Helaas is deze bijeenkomst niet doorgegaan wegens gebrek aan belangstelling. Wel is er een gesprek gevoerd met een vertegenwoordiger van een van de partijen.

Ondanks verschillende oproepen is het niet gelukt om het afgelopen jaar nieuwe maatschappelijk begeleiders aan te stellen, terwijl de werkzaamheden door de grotere taakstelling in 2023 toegenomen zijn.

AVG

Ook in 2023 heeft het bestuur samen met de samenwerking met de coördinator en de vrijwillige medewerkers gewerkt aan de verbetering van de AVG-procedures en de naleving daarvan. Zo is onder andere het veilig mailen via Zivver ingevoerd en er is een interne audit uitgevoerd. Uit deze audit bleek dat de AVG-procedures goed worden nageleefd.

Regionale contacten

Zowel bestuur als coördinator houden in regionaal samenwerkingsverband regelmatig overleg met de buurgemeentes in hetzelfde werkgebied. Dit zijn: Vluchtelingenwerk-Samenspraak Bunnik, Steunpunt Vluchtelingen De Bilt en Vluchtelingenwerkgroep Wijk bij Duurstede.

De coördinatoren binnen het samenwerkingsverband hebben gemiddeld iedere 6 weken overleg, waarin actuele zaken besproken worden. Daarnaast is er nauw overleg met de teamleider van Vluchtelingenwerk Nederland in Zeist met name tijdens de overleggen met de RSD en in incidentele situaties om elkaar te ondersteunen.

In een grotere regio is er contact met coördinatoren van VW-groepen om onder andere te bekijken of we gezamenlijke bijscholingscursussen en voorlichting kunnen opzetten voor (nieuwe) medewerkers.

De coördinator en medewerkers hebben gedurende het jaar onder meer contact gehad met:

Gemeente

- Beleidsmedewerkers, B&W van de gemeente Utrechtse Heuvelrug
- Sociale dorpssteams Driebergen-Leersum, Doorn-Maarn en Amerongen

Fondsen e.d.

- Jeugd Sport Fonds, Jeugd Cultuur Fonds
- Kerken in de verschillende dorpskernen
- Stichting Babyspullen,
- Stichting Kinderhulp
- Stichting Voedselbank

Projecten

- Buddy to Buddy
- De Delerij, Driebergen-Rijsenburg
- Schuldhulpmaatjes project
- Taalcoachproject Driebergen
- Prima Perspectief (vrijwilligers)werk

Wonen

- Woningbouwvereniging Rhenam Wonen
- Woningcorporatie Heuvelrug Wonen
- Wooncorporatie Vestia

Onderwijs

- Diverse basisscholen
- ISK Utrecht en Maarssen
- Sagenn; taalaanbieder inburgering
- Stichting Kinderopvang Do Dr

Overig

- COA-regievoerder met name i.v.m. huisvesting statushouders
- Collega VW-groepen uit Bunnik, de Bilt en Wijk bij Duurstede (samenwerkingsverband)
- Collega VW-groepen uit Zeist, Houten, Woerden, Nieuwegein, Stichtse Vecht
- Diverse AZC's
- Humanitas
- Regionale Sociale Dienst te Zeist
- Vluchtelingenwerk Nederland

Financiën

De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft voor 2023 de stichting Vluchtelingenwerkgroep Utrechtse Heuvelrug (VWUH) een subsidie verleend voor een bedrag van € 126.860,00. Tevens heeft VWUH dit jaar € 18.000,00 extra aan subsidie ontvangen voor een assistent-coördinator in verband met een verhoogde taakstelling van statushouders.

De belangrijkste activiteiten die hiervoor zijn verricht, betroffen: de maatschappelijke begeleiding van asielzoekers aan wie een verblijfsvergunning is toegekend en het zorgdragen voor voldoende en goed geschoold personeel.

De stichting Vluchtelingenwerkgroep Utrechtse Heuvelrug heeft in het jaar 2023 een positief resultaat geboekt van € 16.006,00. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de assistent-coördinator niet per 1 september 2023, maar per 1 januari 2024 in dienst is getreden.

De bestemmingsreserve blijft op de balans staan. Deze is onder meer bedoeld voor de financiering van investeringen (IT en werkmaterieel) en structurele verbeteringen in de dienstverlening aan onze cliënten, waarvoor geen ruimte is in de exploitatiebegroting.

Samenvatting Winst- en Verliesrekening 2023 in Euro's:

	<i>Werkelijk</i>	<i>Begroot</i>
<u>Baten</u>		
Subsidie gemeente Utrechtse Heuvelrug	126.860	126.860
Aanvullende subsidie t.b.v. assistent-coördinator	<u>18.000</u>	<u>0</u>
Totale subsidie	144.860	126.860
<u>Lasten</u>		
Personeelskosten	87.271	84.500
Kosten vrijwilligers	2.938	4.500
Huisvestingskosten	20.515	20.360
Kantoorkosten	8.172	5.800
Overige kosten	<u>9.958</u>	<u>11.700</u>
Totaal	128.854	126.860
Bedrijfsresultaat	16.006	0
Rentebaten	0	0
Diverse baten en lasten	<u>0</u>	<u>0</u>
Resultaat	16.006	0

Op verzoek sturen wij u graag de jaarrekening toe.

Bijlage

De samenstelling van het bestuur in 2023 was als volgt:

Teus Stahlie	voorzitter tot 1 december 2023
Gerard Frank Sollman	voorzitter vanaf 1 december 2023
Annemieke Zevenhuijzen	secretaris
Rudolph van den Bergh	penningmeester
Gerard Frank Sollman	algemeen lid tot 1 december 2023
Eefje van der Zalm	algemeen lid tot 31 december 2023

Er zijn nog geen opvolgers gevonden voor de vacante plekken in het bestuur. De werving, gestart in het najaar van 2023, zal in 2024 doorgaan.